

Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право
УДК 351.811.12

Ковалів Мирослав Володимирович

кандидат юридичних наук, професор

Львівський державний університет внутрішніх справ

Kovaliv Myroslav

PhD in Law, Professor

Lviv State University of Internal Affairs

ORCID: 0000-0002-9730-8401

Хмиз Мар'яна Василівна

доктор філософії в галузі права

Львівський національний університет імені Івана Франка

Khmyz Mariana

PhD in Law

Ivan Franko National University of Lviv

ORCID: 0000-0003-3553-8022

Єсімов Сергій Сергійович

кандидат юридичних наук, доцент

Львівський державний університет внутрішніх справ

Yesimov Serhii

PhD in Law, Associate Professor

Lviv State University of Internal Affairs

ORCID: 0000-0002-9327-0071

Скриньковський Руслан Миколайович

кандидат економічних наук, професор

Львівський університет бізнесу та права

Skrynkovskyu Ruslan

PhD in Economics, Professor

Lviv University of Business and Law

ORCID: 0000-0002-2180-8055

Назар Юрій Степанович

доктор юридичних наук, професор

Львівський державний університет внутрішніх справ

Nazar Yurii

D. Sc. (Law), Professor

Lviv State University of Internal Affairs

ORCID: 0000-0002-8059-4413

Ткачук Тарас Юрійович

доктор юридичних наук, доцент

Національна академія Служби безпеки України

Tkachuk Taras

D. Sc. (Law), Associate Professor

National Academy of the Security Service of Ukraine

ORCID: 0000-0002-4620-3300

Чистоклетов Леонтій Григорович

доктор юридичних наук, професор

Національний університет «Львівська політехніка»

Chystokletov Leontii

D. Sc. (Law), Professor

Lviv Polytechnic National University

ORCID: 0000-0002-3306-1593

Хитра Олександра Леонтівна

доктор юридичних наук, доцент

Львівський державний університет внутрішніх справ

Khytra Oleksandra

D. Sc. (Law), Associate Professor

Lviv State University of Internal Affairs

ORCID: 0000-0002-3632-5101

Кайдрович Христина Іванівна

кандидат економічних наук, доцент

Львівський університет бізнесу та права

Kaydrovych Khrystyna

PhD in Economics, Associate Professor

Lviv University of Business and Law

ORCID: 0000-0002-0362-7779

**ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВ ПРО ПОЗБАВЛЕННЯ ПРАВА
КЕРУВАННЯ ТРАНСПОРТНИМ ЗАСОБОМ В УКРАЇНІ
IMPLEMENTATION OF DECISIONS ON DEPRIVATION OF THE
RIGHT TO DRIVE A VEHICLE IN UKRAINE**

Анотація. У статті розкриваються питання щодо виконання постанов про позбавлення права керування транспортним засобом в Україні. Встановлено, що проблема забезпечення безпеки дорожнього руху є однією з важливих тем у процесі забезпечення громадської безпеки, оскільки пов'язана насамперед зі збереженням життя та здоров'я кожного учасника дорожнього руху. У забезпеченні безпеки дорожнього руху увага приділяється реалізації заходів адміністративного примусу, які протягом тривалого часу залишаються ключовим інструментом впливу на учасників дорожнього руху. Зазначено, що серед правових засобів

примусу адміністративне стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортним засобом є ефективним, має особистий, а не матеріальний характер. Постанови про позбавлення права керування транспортним засобом виносяться судами за матеріалами справи про адміністративне правопорушення, не тільки в якості основного, а й в якості додаткового адміністративного стягнення. Вказано, що збір матеріалів до адміністративної справи та реалізація постанови суду виконується підрозділами патрульної поліції. З'ясовано, що наявність різного правового статусу суб'єктів дорожнього руху щодо накладення адміністративного стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортним засобом, визначеного чинним законодавством України, не сприяє підвищенню ефективності застосування і забезпеченню безпеки дорожнього руху.

Ключові слова: *адміністративне стягнення, правовий статус, безпека, дорожній рух, водійське посвідчення, транспортний засіб.*

Summary. *The article reveals the issues of implementation of decisions on deprivation of the right to drive a vehicle in Ukraine. It has been established that the problem of ensuring road safety is one of the important topics in ensuring public safety, since it is primarily related to the preservation of the life and health of each road user. In ensuring road safety, attention is paid to the implementation of administrative coercion measures, which over a long period of time remain key tool for influencing road users. It is noted that among the legal means of coercion, an administrative penalty in the form of deprivation of the right to drive a vehicle is effective, has a personal, and not material, nature. Decisions to deprive the right to drive a vehicle are made by the courts on the basis of a case of an administrative offense, not only as the main, but also as an additional administrative penalty. It is indicated that the collection of materials for the administrative case and the implementation of the court decision is*

carried out by the patrol police units. It was found that the presence of a different legal status of road traffic subjects regarding the imposition of an administrative penalty in the form of deprivation of the right to drive a vehicle, defined by the current legislation of Ukraine, does not contribute to improving the efficiency of the application and ensuring road safety.

Key words: *administrative penalty, legal status, safety, traffic, driver's license, vehicle.*

Постановка проблеми. «Безпека дорожнього руху на сьогодні є ключовим елементом розвитку суспільства. Велика кількість транспортних засобів є невід’ємною частиною економіки країн, але водночас транспортні засоби несуть небезпеку життю громадян» [1]. Ефективним засобом впливу на стан і забезпечення безпеки є позбавлення прав управління транспортним засобом за адміністративні правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху, які передбачені чинним законодавством України. Водночас правозастосовна практика в Україні показує недосконалість окремих правових норм щодо виконання постанов про позбавлення права управління транспортним засобом. Це негативно впливає на стан і забезпечення безпеки дорожнього руху, а також на імідж Національної поліції як головного органу, що забезпечує безпеку дорожнього руху [2–11].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Важливе значення у вирішенні деяких проблемних аспектів з питань забезпечення безпеки дорожнього руху мають праці таких вчених-юристів та практиків [7–12]: В. Гаркуші, Т. Гуржія, С. Гусарова, Н. Давидової, В. Доненко, М. Долгополової, В. Муцко, С. Комісарова, М. Микитюка, Р. Михайлова, Р. Молчанова, О. Остапенка, О. Салманової, А. Собакаря, Л. Сопільника та інших. Реалії сьогодення свідчать про необхідність вдосконалення виконання постанов про позбавлення права керування транспортним

засобом як найбільш ефективного засобу адміністративного впливу на стан і забезпечення безпеки дорожнього руху.

Мета статті. Метою статті є дослідження виконання постанов про позбавлення права керування транспортним засобом, визначення прогалин законодавства в Україні у даній сфері і розроблення пропозицій щодо його вдосконалення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Провадження з виконання постанов про позбавлення права керування транспортним засобом є одним з ключових у системі забезпечення безпеки дорожнього руху України. У зв'язку з цим провадження максимально процесуально врегульовано. Разом з тим, практичні питання реалізації даного адміністративного провадження, що застосовується виключно до фізичної особи має ряд матеріальних та процесуальних проблем.

По-перше, позбавлення права керування транспортним засобом є суворим адміністративним стягненням, яке реалізується у галузі забезпечення безпеки дорожнього руху.

По-друге, позбавлення права керування транспортним засобом тягне серйозні юридичні і соціальні наслідки, зокрема – розірвання трудового договору з водієм, звільнення зі служби. Позбавлення права керування транспортним засобом втручається у структуру дисциплінарних відносин.

По-третє, застосування адміністративного стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортним засобом має бути максимально гнучким, у зв'язку з цим доцільно передбачити можливість дострокового припинення виконання даного адміністративного стягнення.

По-четверте, з метою підвищення ефективності застосування адміністративного стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортним засобом необхідно встановити відкритий реєстр осіб, до яких застосовано дане адміністративне стягнення.

Відповідно до ст. 30 Кодексу України про адміністративні

правопорушення (далі – КУпАП) постановою судді про позбавлення права керування транспортним засобом виконується посадовими особами поліції [2]. Виконання постанови здійснюється шляхом вилучення та зберігання посвідчення водія протягом усього терміну позбавлення права.

Після закінчення терміну позбавлення спеціального права, водійське посвідчення підлягає поверненню власнику [3]. У теоретичному аспекті немає ніяких проблем у виконанні даного адміністративного стягнення та сумнівів в ефективності та невідворотності. Однак практика показує, що проблеми у цій сфері є. У даний час водії стикаються з фактами корупції в правоохоронних органах. Говорити про причини і наслідки корупції в органах поліції можна і потрібно, однак, це негативне явище не є предметом дослідження.

Корупція в органах патрульної поліції більшою мірою проявляється на стадії призначення та виконання стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортним засобом як адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху. Так, водієві простіше економічно вигідніше заплатити штраф у оптимальному розмірі, аніж втратити водійське посвідчення. У результаті виграють обидві сторони: водій залишається з водійським посвідченням, а поліцейський – з незаконним збагаченням. Програє тільки безпека на дорогах, а відповідно значно посилюється загроза життю та здоров'ю людей.

Іншою важливою проблемою виконання стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортним засобом є випадки керування автомобілем особою, яка позбавлена водійського посвідчення. На наш погляд, для таких порушників повинно бути тільки одне адміністративне покарання – довічне позбавленням водійського посвідчення і конфіскація транспортного засобу. Як показує практика, застосування ч. 1 ст. 389 Кримінального кодексу України (ухилення від виконання покарання у виді позбавлення права керування транспортними засобами) є мірою

покарання, яка сьогодні в Україні малоефективна [4; 5].

Незважаючи на ефективність адміністративного стягнення у вигляді позбавлення спеціального права, невідворотним воно є не для всіх. Вирішувати проблему невідворотності даного покарання держава зобов'язана шляхом посилення негласного контролю за діями поліцейських на дорогах. Контроль (попередній, поточний і завершальний) повинен бути на відомчому і на позавідомчому рівні. Крім державного, велике і особливе значення має громадський контроль. З'ясовано, що якщо ці всі види контролю у сукупності будуть здійснюватися за кожним патрульним поліцейським, то можна домогтися успіхів у попередженні та припиненні фактів корупції, у забезпеченні невідворотності виконання для кожного порушника адміністративного стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортним засобом.

У науці адміністративного права існують різні точки зору на юридичну природу адміністративного стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортним засобом і на проблеми його належного виконання.

Фахівець Т. Віцинець [6] зазначає, що нормативно-правова основа призначення та виконання покарання у вигляді позбавлення права керування автотранспортом має специфічні особливості, обумовлені широким колом деліктів, що тягнуть дане покарання та масовістю вчинення [6].

У ст. 30 КУпАП [2] встановлено, що даний захід адміністративного стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортним засобом не може застосовуватися до особи, яка користується транспортним засобом у зв'язку з інвалідністю. Але в такій ситуації є винятки – за винятком випадків: керування транспортним засобом у стані сп'яніння; ухилення від проходження, відповідно до встановленого порядку, медичного огляду на стан сп'яніння; залишення місця дорожньо-

транспортної пригоди, учасником якої він був.

На нашу думку, людина з обмеженими можливостями, яка має специфічний правовий статус і комплекс соціальних пільг, не повинна мати переваг у призначенні адміністративного стягнення у порівнянні з іншими суб'єктами. Якщо цей суб'єкт систематично перевищує швидкість, створюючи аварійну обстановку на дорогах, то єдиним і правильним покаранням буде вилучення поліцейськими водійського посвідчення з подальшим позбавленням права керування транспортним засобом. Тут у жодному разі і ні в якому випадку не буде порушення принципу гуманізму, співчуття до стану здоров'я, оскільки життя і здоров'я потенційних жертв повинно представляти більш високу цінність для правоохоронних органів. Людина з обмеженими можливостями за кермом зобов'язана, як і всі інші водії, бездоганно дотримуватися правил дорожнього руху, нести невідворотну відповідальність за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху у вигляді позбавлення водійського посвідчення.

Особа не має права навіть щодо особливого статусу порушувати правил дорожнього руху, а тому адміністративне стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортним засобом має застосовуватися на загальних підставах.

Іншою важливою проблемою виконання адміністративного стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортним засобом є проблема дуалізму юрисдикційних органів, які виконують призначене судом покарання. Цей дуалізм породив законодавець у КУпАП. Він закріпив, що постанова судді про позбавлення права керування транспортним засобом виконується посадовими особами органів поліції, за винятком трактора, самохідної машини та інших видів техніки.

Постанова судді про позбавлення права керування трактором, самохідною машиною або іншими видами техніки виконується посадовими особами органів, які здійснюють державний нагляд у сфері

технічного стану самохідних машин та інших видів техніки. Виникає питання: Якщо водія позбавляють права керування автомобілем за порушення правил дорожнього руху, чи позбавляється він одночасно з цим правом керування трактором, самохідною машиною та іншими видами техніки, якщо у нього є право на управління ними? Це різні права, різні компетентні органи, які можуть вилучати дані права, виконуючи призначені судом покарання. У такому випадку водій автомобіля керуватиме трактором, буде продовжувати користуватися іншим, але схожим з позбавленим правом.

Аналогічна ситуація складається тоді, коли особу позбавляють права керування трактором чи самохідною машиною, але у нього залишаються права на керування автомобілем. Вихід з цієї ситуації є у зміні чинного адміністративного законодавства України.

Позбавляючи права керування авто-, мототранспортним засобом, порушник одночасно повинен позбавлятися права керування трактором або самохідною машиною. Виконувати таке покарання повинні тільки органи поліції без залучення представників Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів (далі – Держпродспоживслужба). В іншому випадку створюється фрагментарність правових норм, що регламентують виконання такого важливого адміністративного стягнення, призначуваного досить часто в практичній діяльності правоохоронних органів.

На думку фахівців за проблемою, фрагментарність адміністративно-правового регулювання породжує необхідність значного посилення координації при виконанні постанов суддів про позбавлення водіїв права керування транспортним засобом у частині позбавлення права керування трактором, самохідною машиною та іншими видами техніки.

Необхідно організаційно забезпечити однаковість дій посадових осіб патрульної поліції і Держпродспоживслужби з виконання

адміністративних покарань щодо осіб, позбавлених права керування, у ході провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Теоретично в міркуваннях фахівців у вигляді суджень і висновків є частка істини, однак сьогодні на практиці взаємодія різних і незалежних правоохоронних органів навряд чи призведе до однаковості дій та дасть позитивний результат у справі виконання постанов про позбавлення права керування транспортним засобом.

Набагато ефективніше буде зміна чинного законодавства України щодо наділення органів поліції винятковим правом виконання постанов суддів про позбавлення права керування транспортним засобом будь-якого виду (типу). Позбавлення особи права керування транспортним засобом одного виду автоматично повинна позбавляти інших наявних водійських посвідчень.

Відсутність інформації у Держпродспоживслужбі про позбавлення права керування, про стадії виконання постанови про позбавлення зазначеного права, про наявність водійського посвідчення, відповідної аналогічної інформації (відомостей, даних) у патрульній поліції, може безпосередньо привести до недотримання принципу невідворотності покарання в частині не притягнення водія або тракториста-машиніста до кримінальної відповідальності за наявності об'єктивної сторони кримінально-караного діяння.

В адміністративному законодавстві України намітилися позитивні тенденції, які мають безпосереднє відношення до виконання постанови про позбавлення права керування транспортним засобом [7; 10; 11]. Після закінчення терміну позбавлення спеціального права за вчинення адміністративних правопорушень, передбачених чинним КУпАП [2], водійське посвідчення повертається тільки після перевірки знань Правил дорожнього руху та після сплати адміністративних штрафів за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху. Підстава для

відновлення права керування виникає після проведення медичного огляду особи на наявність або відсутність медичних протипоказань до керування транспортним засобом.

Можна стверджувати, що це прогресивний крок законодавця у справі забезпечення безпеки дорожнього руху. На відміну від адміністративного штрафу за порушення правил дорожнього руху та адміністративного стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортним засобом є ряд особливостей і переваг, які роблять його більш ефективним, невідворотним та простим у виконанні. Переваги полягають у наступному:

- позбавлення права керування транспортним засобом має особистий, а не матеріальний характер, є більш жорстким для порушника, ніж адміністративний штраф;

- виконання покарання завжди носить примусовий характер і виконується органами поліції без участі органів державної виконавчої служби та приватних виконавців;

- постанови про позбавлення права керування транспортним засобом виносяться судьями на підставі матеріалів адміністративної справи, отриманих з підрозділів патрульної поліції;

- правопорушник у ході виконання стягнення позбавляється реального права керування транспортним засобом, водночас сплативши у добровільному або примусовому порядку адміністративний штраф, може продовжувати порушувати Правила дорожнього руху як водій;

- на відміну від адміністративного штрафу, позбавлення права керування транспортним засобом може застосовуватися не тільки в якості основного, а й в якості додаткового адміністративного стягнення, що посилює попереджувальний та каральний потенціал;

- позбавлення права керування транспортним засобом носить триваючий, а не разовий характер, а тому несе виховний потенціал, закликаючи порушника зазнати наслідки особистого характеру,

усвідомити провину в скоєному протиправному діянні, уважно повторити існуючі правила дорожнього руху, зрозуміти, що безвідповідальне ставлення може спровокувати вчинення кримінально-караного діяння з тяжкими наслідками для учасників дорожнього руху, пішоходів і для себе;

– маючи у змісті примусовий характер, даний вид стягнення, на відміну від адміністративного арешту та громадських робіт, не спрямований на позбавлення порушника свободи або зобов'язання виконати безкоштовну суспільно-корисну роботу, а тому є справедливим адміністративним стягненням, передбаченим законом за порушення правил безпеки дорожнього руху.

Корупціогенна природа адміністративного стягнення у вигляді позбавлення права керування транспортним засобом часто зводить нанівець вищевказані особливості та переваги. Проблема виконання даного покарання повинна вирішуватися за допомогою неухильної і повсякденної боротьби з корупцією та іншими правопорушеннями в системі патрульної поліції.

Висновки і пропозиції. Позбавлення права керування транспортним засобом є суворим адміністративним стягненням, що реалізується у галузі забезпечення безпеки дорожнього руху. Позбавлення права керування транспортним засобом тягне юридичні і соціальні наслідки, зокрема – розірвання трудового договору з водієм, звільнення зі служби.

Застосування адміністративного стягнення позбавлення права керування транспортним засобом має бути максимально гнучким. Доцільно передбачити можливість дострокового припинення виконання даного адміністративного стягнення. З метою підвищення ефективності застосування адміністративного стягнення – позбавлення права керування транспортним засобом, доцільно встановити відкритий реєстр осіб, до яких застосовано дане адміністративне стягнення.

Література

1. Стратегія підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2024 року: Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 р. № 1360-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1360-2020-p#Text> (дата звертання: 01.02.2022 р.).
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Кодекс України від 07.12.1984 р. № 8073-X (із змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (дата звертання: 01.02.2022 р.).
3. Про затвердження Порядку тимчасового вилучення посвідчення водія на транспортний засіб та його повернення: Постанова Кабінету Міністрів України від 17.12.2008 р. № 1086. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1086-2008-p#Text> (дата звертання: 01.02.2022 р.).
4. Кримінальний кодекс України: Кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III (із змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звертання: 01.02.2022 р.).
5. Постанова ККС ВС щодо притягнення особи до кримінальної відповідальності за ухилення від виконання покарання у виді позбавлення права керувати транспортними засобами та до адмінвідповідальності за керування автомобілем за відсутності права на це // Офіційний веб-сайт Верховного Суду. 07.02.2020 р. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/883876> (дата звертання: 01.02.2022 р.).
6. Віцинець Т. А. Виконання постанов суду про позбавлення права керування транспортними засобами // Матеріали Шацького районного суду Волинської області. 23.10.2019 р. URL:

[https://sha.vl.court.gov.ua/sud0317/pres-centr/publications/807942#:~:text=\(дата звертання: 01.02.2022 р.\).](https://sha.vl.court.gov.ua/sud0317/pres-centr/publications/807942#:~:text=(дата%20звертання%3A%2001.02.2022%20р.).)

7. Варивода В. І., Євдокимов Д. А., Куліков В. А., Риндюк І. І., Хуторянський О. В. Оформлення поліцейськими матеріалів про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 130 КУпАП: навчально-методичний посібник. Київ: Національна академія внутрішніх справ, 2019. 32 с. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/17009> (дата звертання: 01.02.2022 р.).
8. Сопільник Л. І. Розвиток теорії та засад формування нормативної бази безпеки дорожнього руху: монографія / Львівський університет бізнесу та права, ГУ МВС України у Львівській області. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. 381 с.
9. Микитюк М. А. Адміністративно-правові засади у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху: монографія / Львівський університет бізнесу та права. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. 203 с.
10. Шумейко Т. А. Адміністративно-правове регулювання безпеки дорожнього руху за допомогою автоматизованих систем: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право / Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна». Київ, 2017. 220 с. URL: <https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/science/rada/dissertations/13/4.pdf> (дата звертання: 01.02.2022 р.).
11. Молчанов Р. Ю. Особливості проваджень в справах про адміністративні правопорушення, що здійснюються патрульною поліцією в сфері безпеки дорожнього руху // Правова держава. 2017. № 27. С. 60–64. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Prav_2017_27_12 (дата

звертання: 01.02.2022 р.).

12. Коллер Ю. С., Собакарь А. О. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху: монографія. Київ: «МП Леся», 2015. 204 с.

References

1. Stratehiia pidvyshchennia rivnia bezpeky dorozhnoho rukhu v Ukraini na period do 2024 roku: Skhvaleno rozporiadzhenniam Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 21.10.2020 r. № 1360-p. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1360-2020-p#Text> (data zvertannia: 01.02.2022 r.).
2. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia: Kodeks Ukrainy vid 07.12.1984 r. № 8073-X (iz zminamy i dopovnenniamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (data zvertannia: 01.02.2022 r.).
3. Pro zatverdzhennia Poriadku tymchasovoho vyluchennia posvidchennia vodiia na transportnyi zasib ta yoho povernennia: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 17.12.2008 r. № 1086. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1086-2008-p#Text> (data zvertannia: 01.02.2022 r.).
4. Kryminalnyi kodeks Ukrainy: Kodeks Ukrainy vid 05.04.2001 r. № 2341-III (iz zminamy i dopovnenniamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (data zvertannia: 01.02.2022 r.).
5. Postanova KKS VS shchodo prytiahnennia osoby do kryminalnoi vidpovidalnosti za ukhlyennia vid vykonannia pokarannia u vydi pozbavlennia prava keruvaty transportnymy zasobamy ta do adminvidpovidalnosti za keruvannia avtomobilem za vidsutnosti prava na tse // Ofitsiinyi veb-sait Verkhovnoho Sudu. 07.02.2020 r. URL:

- <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/883876> (data zvertannia: 01.02.2022 r.).
6. Vitsynets T. A. Vykonnannia postanov sudu pro pozbavlennia prava keruvannia transportnymy zasobamy // Materialy Shatskoho raionnoho sudu Volynskoi oblasti. 23.10.2019 r. URL: <https://sha.vl.court.gov.ua/sud0317/pres-centr/publications/807942#:~:text> (data zvertannia: 01.02.2022 r.).
  7. Varyvoda V. I., Yevdokymov D. A., Kulikov V. A., Ryndiuk I. I., Khutorianskyi O. V. Oformlennia politseiskymy materialiv pro administratyvni pravoporushennia, peredbacheni st. 130 KUpAP: navchalno-metodychnyi posibnyk. Kyiv: Natsionalna akademiia vnutrishnikh sprav, 2019. 32 s. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/jspui/handle/123456789/17009> (data zvertannia: 01.02.2022 r.).
  8. Sopilnyk L. I. Rozvytok teorii ta zasad formuvannia normatyvnoi bazy bezpeky dorozhnoho rukhu: monohrafiia / Lvivskiy universytet biznesu ta prava, HU MVS Ukrainy u Lvivskii oblasti. Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki, 2012. 381 s.
  9. Mykytiuk M. A. Administratyvno-pravovi zasady u sferi zabezpechennia bezpeky dorozhnoho rukhu: monohrafiia / Lvivskiy universytet biznesu ta prava. Lviv: Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki, 2016. 203 s.
  10. Shumeiko T. A. Administratyvno-pravove rehuliuвання bezpeky dorozhnoho rukhu za dopomohoiu avtomatyzovanykh system: dys. ... kand. yuryd. nauk: spets. 12.00.07 – administratyvne pravo i protses; finansove pravo; informatsiine pravo / Vidkrytyi mizhnarodnyi universytet rozvytku liudyny «Ukraina». Kyiv, 2017. 220 s. URL: <https://dduvs.in.ua/wp-content/uploads/files/Structure/science/rada/dissertations/13/4.pdf> (data zvertannia: 01.02.2022 r.).

11. Molchanov R. Yu. Osoblyvosti provadzhen v spravakh pro administratyvni pravoporushennia, shcho zdiisniuiutsia patrolnoiu politsiieiu v sferi bezpeky dorozhnoho rukhu // Pravova derzhava. 2017. № 27. S. 60–64. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Prav_2017_27_12 (data zvertannia: 01.02.2022 r.).
12. Koller Yu. S., Sobakar A. O. Administratyvna vidpovidalnist za pravoporushennia u sferi bezpeky dorozhnoho rukhu: monohrafiia. Kyiv: «MP Lesia», 2015. 204 s.